

Het voorkomen van *Philine alata* (Forbes, 1844) in Nederland
door

J. van Dalsum

Van *Philine alata* (Forbes, 1844) is tot nu toe slechts één exemplaar van onze kusten bekend, n.l. te Domburg in 1934 door C. Brakman verzameld. Het is beschreven en afgebeeld in Fauna van Nederland Afl. VIII, 1936, p. 35 en 36 en bevindt zich nu in de collecties van het Zoölogisch Museum te Amsterdam.

Deze vondst bewijst niet dat deze soort ook werkelijk tot onze fauna behoort. Het is niet uitgesloten dat dit exemplaar, met drijvend materiaal, over grote afstanden is getransporteerd.

Echter werpt de volgende vondst een ander licht op deze kwestie. Op 26 Januari 1949 verzamelde schrijver een exemplaar te Ritthem (Walcheren) op het strandje vlak bij het oude fort Rammekens.

Hier is, in het najaar van 1944, door de Royal Air Force, de dijk kapot gebombardeerd om Walcheren te inunderen. In 1945 is dit gat gedicht en door de grote hoeveelheden zand die daar zijn opgespoten, is een klein strandje voor de nieuwe dijk ontstaan. Op dit strandje spoelen, behalve fossiele mollusken uit het opgespoten zand, ook recente mollusken uit de omgeving aan.

Het exemplaar van *Philine alata* (Forbes) werd aangetroffen in licht materiaal, bestaande uit een hoog percentage veendeeltjes en andere plantenresten met schelpgruis en vooral grote aantallen lichte schelpjes (*Abra*, jonge *Barnea*, jonge *Macoma*, *Mysella* en ook *Succinea*).

Het vinden van een kennelijk recent exemplaar op deze plaats bewijst vrijwel zeker, dat deze soort in de Westerschelde en niet ver van Ritthem, levend voorkomt. Immers is niet aan te nemen, dat het van verre afstand, met drijvend materiaal, tegen de Scheldestroom in, getransporteerd zou zijn. We mogen deze soort dan nu ook voortaan tot onze fauna in engere zin rekenen, al zal zij misschien niet in grote aantallen in de Westerschelde voorkomen.

Het exemplaar is niet volwassen (ca. 2 mm), gaaf, behalve een klein gaatje in de laatste omgang, melkachtig doorschijnend, met zeer duidelijk de karakteristieke spiraalrijen van kleine putjes en het uitsteken van de winding boven de mondopening. De beide laatste kenmerken zijn de beste verschilpunten met jonge exemplaren van *Philine aperta* (L., 1767).

Het exemplaar bevindt zich in de collectie van de schrijver.